

HØRINGSSVAR - ENDRINGER I UNIVERSITETS- OG HØYSKOLELOVEN OG FORSLAG TIL ENDRING I EGENBETALINGSFORSKRIFTEN

Norsk Tjenestemannslag (NTL) har følgende høringssvar til forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven samt endring i egenbetalingsforskriften, i den rekkefølge de er listet opp i høringsbrevet. Høringssvaret er utarbeidet i samråd med våre lokale organisasjonsledd ved universiteter og høyskoler.

Sammensetningen i NOKUTs styre

NTL har ingen innsigelser til dette forslaget.

Nasjonale deksamener

NTL mener at forslaget om at man skal kunne pålegge institusjonene å gjennomføre nasjonale deksamener bryter med prinsippet om akademisk frihet og institusjonell autonomi. Det er et mål at utdanningene skal holde god kvalitet uavhengig av hvor de tilbys, men det faglige innholdet bør ikke være identisk ved alle læresteder. Ved å skulle sammenlikne emner/fag på bakgrunn av standardiserte kriterier og måleparametere legger departementet som forutsetning at de ulike utdanningsinstitusjonene skal tilby like og sammenliknbare fag eller programmer. Forslaget tar ikke hensyn til at fagenes egenart kan tilsi at en slik standardisert testing er vanskelig eller lite hensiktsmessig å gjennomføre. I ytterste konsekvens kan forslaget føre en ensretting av fag og utdanninger, langt utover hva som allerede er regulert i nasjonale rammeplaner. Innføring av nasjonale deksamener vil dessuten nødvendigvis medføre at institusjonene vil bruke mye tid på å forberede seg til disse prøvene, og det vil forringe kvaliteten på andre deler av undervisningen.

De fleste profesjonsutdanninger styres av nasjonale rammeplaner. Flere institusjoner har områder hvor de legger ned mer ressurser enn på enn andre deler, det være seg prioriteringer knyttet til lærestedets geografiske lokasjon, fagmiljøets sammensetning eller samfunnets behov i umiddelbar nærhet til virksomheten. Det er således ulike måter å innfri kravene i rammeplanen, og det bidrar positivt til diversitet og mangfold i sektoren.

Innføring av nasjonale deksamener vil bidra til ekstern rangering av utdanningsinstitusjonene ut fra resultatene på nasjonale deksamener. Det mener NTL er uheldig. Dette vil også medføre en målforskyvning fra oppmerksomhet på hva studentene lærer til hvordan de presterer på tilfeldige utvalgte spørsmål fra et nasjonalt eksamenssekretariat. Selv om NTL selvfølgelig ser et potensial for å rekruttere flere medlemmer ved opprettelse av et sekretariat som skal forestå gjennomføringen av nasjonale deksamener, så vil vi likevel påpeke at dette er et forslag som båndlegger ressurser som kunne vært benyttet til å fremme kvalitet i sektoren.

Det burde i tillegg være opp til institusjonene selv, og ikke et pålegg fra departementet, hvorvidt karakter på nasjonal deleksamen skal påføres vitnemål eller ikke i de tilfeller hvor institusjonene selv velger å gjennomføre nasjonal deleksamen.

NTL avviser derfor forslaget om å åpne for å pålegge institusjonene å gjennomføre nasjonale deleksamener.

Adgang til å utstede overtredelsesgebyr

NTL har ingen innsigelser til dette forslaget.

Krav om lovlig opphold som vilkår for studierett

NTLs erfaring er at det ikke er et stort problem for norske læresteder at personer uten lovlig opphold tar høyere utdanning. Det kan synes som om effekten av forslaget er å gjøre søknadsprosessen for opptak for utenlandske søkere enda lengre og mer tidkrevende, og NTL stiller spørsmål ved hvorvidt intensjonen bak forslaget er å innføre en innskrenkning av mulighetene for personer fra utenfor EU/EØS-området til å søke om opptak til høyere utdanning i Norge. NTL støtter derfor ikke dette forslaget til endring.

Beregning av tjenestetid for stipendiater

Som det argumenteres i notatet praktiserer arbeidsgiver en streng linje med ikke å ansette de som nettopp er ferdige med sin PhD, i frykt for krav om faste stillinger. NTL kan ikke akseptere et slikt premiss fra arbeidsgiver. Det er ingen automatikk i at uteksaminerte Ph.D-kandidater som får midlertidig ansettelse etter endt stipendiatperiode blir fast ansatt. Ei heller har NTL registrert et stort antall uteksaminerte stipendiater som jobber midlertidig et halvt år som studiekonsulent for så å kreve fast ansettelse som førsteamanuensis. Høringsnotatet fremstiller situasjonen i sektoren når det gjelder stipendiatenes rolle som om hele kvalifikasjonsprinsippet står på spill. Det er ikke tilfelle.

NTL aksepterer heller ikke premisset om at man vil redusere midlertidigheten ved å svekke stipendiatenes rettigheter, all den tid regjeringen har kompetanse til å redusere den økende bruken av midlertidig stilling i sektoren. En vurdering av stipendiatstillingens spesielle karakter tilsier imidlertid at NTL kan gå med på at opptjeningen for stipendiater skal reduseres noe, og at alle fire årene i stipendiatperioden ikke skal telle fullt ut ved beregning av tjenestetid.

Kombinert stilling tilsier at ikke alt er arbeid, men heller ikke utdanning. Den som er ansatt som stipendiat er plassert i en stillingskode på lik linje med andre ansatte i sektoren, og bidrar også til fellesskapet på arbeidsplassen utover sitt pliktarbeid. Forskningsarbeidet som utføres må defineres som arbeide, selv om det primært er ment å være kvalifiserende for den enkelte og således ikke entydig og absolutt skiller seg fra studier. Det er imidlertid rimelig at ikke hele stipendiatperioden teller i en fortrinnsberegning. Det er mange ulike ordninger for stipendiatene, med og uten pliktarbeid. NTL forutsetter at alle stipendiater får lik opptjening og opparbeidelse av rettigheter etter Tjenestemannsloven, uavhengig av lokale ordninger som er opprettet for disse stillingene. En mulig, og akseptabel løsning, vil være et fullført stipendiatløp skal regnes som 2 års sammenhengende tjeneste i ved beregning av tjenestetid.

NTL er skeptisk til forslaget om å endre loven uten at det står konkret i høringsnotatet hvordan forskriften vil bli utformet, og krever derfor å få denne forskriften på høring.

Innføring av krav om egen PC for studenter

Dette forslaget reiser både praktiske og prinsipielle problemstillinger. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at PC er et læremiddel. I den foreslåtte lovendringen har det kommet et tilleggskrav om at denne skal være av typen "bærbar PC". Dette tillegget kan vanskelig sies å være begrunnet i noen faktisk forskjell i funksjonalitet hva læring angår. I Universitets- og høyskolerådets brev til KD kommer det fram at bakgrunnen for den ønskede lovendringen er:

"På et rektormøte for universitetene i januar 2013 ble PC/Mac-bruk til eksamen diskutert og det kom frem at institusjonene forventer at studentene selv tar ansvar for datamaskin på linje med andre læremidler (også til eksamen), men at institusjonene har utstyr som kan brukes/lånes for de studentene som har behov for det."

For NTL framstår det åpenbart at det er parentesens "(også til eksamen)" som er grunnen til at maskinen må være bærbar. Dette har ingenting med læring å gjøre. Det handler kun om å flytte en utgift ved eksamensavviklingen fra den enkelte institusjon over på den enkelte student. Dette må regnes som en eksamensavgift og et forholdsvis klart brudd på gratisprinsippet.

NTL mener det er foruroligende at "studenten selv tar ansvar" for datamaskinen under eksamen. Med den mengden skriftlige skoleeksamener det er i universitets- og høyskolesektoren hvert semester er det utenkelig at det ved en så utstrakt bruk av elektronikk, også vil kunne oppstå en rekke uforutsette tekniske utfordringer. Det bør ikke være studentens "ansvar" å ta høyde for dette. Hva har regjeringen tenkt at den enkelte student skal gjøre ved feil og mangler på egen pc under eksamen?

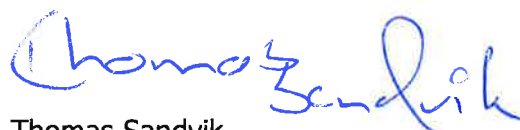
Det er også svært problematisk at det ikke spesifiseres hva som menes med "PC". Siden målet er å pålegge studentene å selv medbringe en datamaskin på skoleeksamen følger det at studentene ikke bare må være sikret mot eventuelle tekniske problemer, men at denne datamaskinen må være tilpasset den faktiske løsningen den enkelte institusjon har valgt å bruke. Avhengig av hvordan en slik løsning vil være lagt opp fra institusjonenes side kan dette også i forlengelsen innebære et krav om et bestemt operativsystem. Det hjelper lite at departementet foreslår at institusjonene dekker kostnadene til nødvendig programvare når det er operativsystemet det stilles krav om. Det er også prinsipielt betenkelig at regjeringen vil kreve at hver enkelt student skal inngå en langvarig, økonomiske forpliktende avtale med selskap som har som mål å gi profitt til eierne og ikke bidra til utdanning av norsk ungdom. Dette er et mye strengere krav enn å kreve en "PC" av studentene.

Med bakgrunn i det overforstående, vil NTL avvise forslaget om å innføre krav om egen PC for studenter.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
første nestleder

Thomas Sandvik
forbundssekretær

